

forslag gennemføres, men det er naturligvis ogsaa det Punkt, Kritikken nærmest kan rettes mod.

Man vil maaske kunne sige, at den nye Virksomhed, som kan blive Følgen af dette Lovforslag, vil kunne skade Kursen paa Kreditforeningsobligationerne herhjemme. Det ærede 1ste Medlem for 8de Kreds var ogsaa inde herpaa, men kom jo til det Resultat, at den ikke vilde kunne skade dem. Jeg mener nu, at man ikke ganske kan afvise den Mulighed; jeg tror ikke, at Faren er stor, men jeg vil dog holde paa, at nogen Fare kan der være. Paa den anden Side mener jeg, at det vil være muligt at afværge Faren, naar baade Statens Repræsentant, Finansministeren, og Bankens Direktion har Øje derfor og sørger for, at den nye Virksomhed ikke antager et saadant Omfang, at der paa det danske Marked fremkommer en saa stor Mængde Hypotekobligationer, at de svækker Kursen paa Kreditforeningsobligationerne. Det vilde jo ganske vist se underligt ud, at man, naar et af Hovedformaalene ved Bankens Oprettelse i 1906 var at højne Kursen paa Kreditforeningsobligationerne, nu vedtager en Bestemmelse, der skulde kunne medføre netop en Svækkelse af Kursen. Jeg mener altsaa, at der er nogen Fare derfor, men ogsaa at den maa kunne afbødes ved tilstrækkelig Agtpaaivenhed baade fra Regeringens og fra Direktionens Side.

Af Vigtighed er det, at der foreslaas den Bestemmelse, at Direktionen, der tager den endelige Beslutning om Laan, ikke alene skal se hen til, at den danske Statskasse har paataget sig fuld Garanti, men ogsaa har Lov til at skønne over, hvorvidt de paagældende Obligationer i og for sig yder betryggende Sikkerhed. Det vil jo i Virkeligheden sige, at Finansministeren ikke kan komme saa forskrækkeligt langt, hvis Hypotekbankens Direktion ikke skønner, at der er Grund til at overtage disse Obligationer. Finansministeren kan jo ikke ved et Magtbud sige, at nu skal den gøre det, saa jeg mener derfor, at den Frygt, man kan have, er meget ringe.

I Bemærkningerne til Lovforslaget er det antydnet med følgende Ord: „Man har endvidere ikke kunnet lade ude af Betragtning, at Virksomheder som Statsbanerne og Statshavnene kunde skride til Udstedelse af Obligationer, for hvilke Staten garanterede“. Vi har jo allerede i Folketinget i Gaar hørt, at man kan tænke sig at gaa den Vej, ikke for alle

Pengenes Vedkommende, men for nogle af de mange Penge, der skal bruges til Anlæg af de Statsbaner og Statshavne, der er Tale om i en Fremtid, hvorom ingen ved, om den er nær eller fjern. Det er naturligvis ogsaa noget, som man maa være opmærksom paa, men jeg mener paa den anden Side, at den Fare, der kan ligge i, at man paa en vis Maade forandrer Hypotekbanken til en Statslaaneanstalt, ikke er saa overvættets stor, ja, at denne Forandring endog kan frembyde visse Fordele. Dem, der befrygter, at disse Laan skal blive for store, vil jeg som Beroligelse minde om, at den Del af Pengene til de foreslaaede Anlægs Udførelse, som man nu vil laane, vil blive fordelt paa et stort Aaremaal, ja, selv om man vilde laane alle Pengene, vilde der, da de skal fordeles paa en 15—20 Aar, eller hvor meget det nu bliver, ikke blive saa stort et Beløb aarligt, at der vilde kunne være nogen Fare i den nævnte Retning.

Dog er der et Punkt, man maa have Opmærksomheden henvendt paa, og det er Forslaget om at forhøje Grundfonden fra 20 til 30 Mill. Kr. Det er et Fremskridt, men skulde Bankens Laanevirksomhed for det nye Omraade antage større Dimensioner, maa det sikkert overvejes, om ikke Grundfonden maa forøges yderligere. Da vi drøftede denne Sag i 1906, var der et Spørgsmaal, som var meget fremme, nemlig Spørgsmaalet om Statens Garanti. Juridisk set er der naturligvis ingen Tvivl om Omfanget af Statens Garanti: Den hæfter kun for Hypotekbankens Obligationer med det Beløb, som Grundfonden udgør. Det generer jo ikke Statens Beholdning eller Bevægelser at gøre denne Grundfond større eller mindre, for det er nærmest en Papirtransaktion, der tages ikke noget ud af Statskassen derved, man skriver det paagældende Indlaansbevis, og det er maaske kun eet Stykke Papir, saa det kan laves meget hurtigt. Men jeg vil i Modsætning til den daværende Finansminister Vilhelm Lassen, som her i Salen bestemt fastslog, at Statens Garanti ikke gik her ud over, sige, at vel havde han juridisk set fuldkommen Ret, men jeg gad dog vide, hvorledes det vilde gaa, hvis disse Hypotekobligationer kom i Knibe — jeg tror slet ikke, det er muligt, men det kunde jo tænkes. Hvorledes vil man da stille sig, særlig overfor udenlandske Kreditorer? Vilde man da vedblivende hævde, at Staten kun hæfter for denne Grundfond og ikke der udover? Jeg vil